

Йордан Радичков

Кормилото

Бях ви споменал, че имаше при нас един котарак, дето по цял ден предеше преждата на жена си, защото жена му бе голяма канапчийка и мустаците си дори не искаше да помръдне. Освен преждата котаракът също така се грижеше и за прехраната на ленивата котка. Тя се припича на слънце, протяга се и мърмори под нос, че много и се яде птиче месо. Откъде да го взема, сърди се котаракът, ако бях хвърковат, щях да хвъркна и да ти донеса врабешко месо.

Драги ми господине го поучава: Ти, драги ми господине, вместо да натупаш жена си и да я пратиш да си изкарва прехраната, се бъртах в тая прежда и хвърляш око на врабците. Но да знаеш, че ще ти преседне, драги ми господине.

Нашият врабец се разхожда по керемидите, прави забележки на гръмоотвода, че лошо хващал гръмотевиците и че оня ден една гръмотевица за малко щяла да го опърли. Гръмоотводът мълчи виновато, вижда, че Драги ми господине е прав, Смарадовранката стои умислено и малко унило до него. Откакто снарядът и съсипа френското списание от 1903 година, тя вече не е оная наперена смарадовранка и фльонгите и посивяха и се раздърпаха.

По покрива шетат врабци, слънцето грее приятно, наяк пъпли забързано и прекарва телефонии жици, та по тях да си съобщава кога някоя муха се блъсне в жицата. Ние пък, от своя страна, ядем паяка, жумиме на слънцето и си разказваме най-различни истории. Мититаки си лъска пръстена, а Чир туря бас, че ще-се научи да хвърчи не само на заден ход ами и по гръб. Той дори се опитва, ама щом се опита, веднага тупва върху покрива.

И в тоя миг котаракът, както предеше, като скочи с все сила, та удари с лапа Драги ми господине. Драги ми господине се връцна в ужаса си и се залови за върха на гръмоотвода. Да ти изсъхне лапата, драги ми господине!, крещи отгоре врабецът. По дяволите ще те пратя аз, драги ми господине, така да знаеш!

Всичко се пръсна в един миг, Чир като даде на заден ход, та се вмъкна във водосточната тръба. Мититаки остави пръстена неизлъскан и го видяхме как драска през девет покрива, та се спря чак на десетия и оттам се закани, че ще пише на чичо си Фр. Т. Мититаки в птичата ривиера. Какво точно ще му пише, не разбрахме, защото имаше голяма връва наоколо. Котаракът се оттегли, като си за-пушваше ушите да не слуша пашите ругатни и викове. Некадърник и не знам какво си!, почна да го ругае жена му и му тиква цяла купа прежда да я преприда.

Драги ми господине подскочи от гръмоотвода и тръгна към

улицата, но вместо на улицата се озова на двора и се удари в простряното там пране. После се отърси, подскочи, но вместо да полети, се блъсна в едно дърво и почна да ругае дървото: А, драги ми господине, ти не можа ли да се отместиш, като виждаш, че идвам насреща ти. Бравос бе, бравос, бе драги ми господине! После той се опита да се издигне горе на дървото, но не можа да го стигне, а се отдалечи от него и по едно време взе да хвърчи досущ като пеперуда. Сякаш някой го бе вързал за конец и си играете, както му хрумне. Драги ми господине, започнах да викам от покрива, какво става с тебе? Знам ли, драги ми господине, нещо не мога да се управлявам. Уж насам се управлявам, а нещо ме носи на другата страна. Струпахме се около Драги ми господине и му помогнахме да се качи на безопасно място.

Едва когато той застана горе на дървото, ние видяхме, че му я няма опашката.

Котаракът бе му оскубал с лапа опашката, а вие навярно не знаете, че опашката, това е кормилото на врабеца. Освен че ние се управляваме с опашката си, както рибите се управляват с опашка, също така с опашките пазим и равновесие. Така че Драги ми господине нямаше в тоя момент ни кормило, ни равновесие. Смарадовранката клати глава и казва, че ако и било тука френското списание от 1903 година, то там сигурно има някакъв съвет как може да се тури ново кормило.

Но списанието го няма, а от нас никой не е чел как може да се тури ново кормило? Питаме Мититаки дали не е чул нещо в ривиерата, той се бие по челото и накрая си признава, че не е чул. Може би тогава китайският ни приятел Юнашката фланелка да е чул. У Фу! У Фу!, почнахме да викаме ние, но никой не ни се обади. Да не е станал някъде жертва, казва Чир и се измъква от водосточната тръба.

По това време гледаме, че някакъв човек върви през двора, напред двора стой една шапка и той отива право към нея. Кога вдигна шапката си и я тури на главата, ние видяхме, че под шапката стой свит Юнашката фланелка. Човекът го пита какво прави под шапката, а Юнашката фланелка му вика: Пазя ти шапката, човече, щото котаракът се нахвърли и можеше да я отмъкне. Котаракът само чака някъде нещо оставено и веднага го отмъква. Браво, браво!, поздрави го човекът и го почерпи една троха. Юнашката фланелка взе трохата, но не я изяде, а я донесе на Драги ми господине. Вземи, каза той, аз ще си намеря все някъде троха, а ти ни кормило имаш, ни равновесие, по цял ден трябва да стоиш на дървото. Освен ако някое насекомо мине под носа ти, та да го хванеш.

Ама то и насекомото хитро, гледа да избикаля отдалече.

Така Юнашката фланелка ни даде пример и ние всички почнахме да носим храна на Драги ми господине, а пък той по цял ден стоеше на дървото и подканяше с думи новите пера на опашката да никнат по-бързо. Те наистина поникнаха, подир някое време опашката се удължи, стана прилична и ние поканихме Драги ми господине да опита с новото кормило дали ще може да се управлява и да пази равновесие. Драги ми господине опита и похвърча доста дълго. Той се върна пак на дървото и се оплака, че не може да взема съвсем гладко завоите. Ами че няма да вземаш завоите тогава, поучава го смра-довранката. Ако имах твоя акъл, драги ми господине, казва той на смрадовранката, хич нямаше и да вземам завоите. Но нямам твоя акъл!

А нас поучава: Ей, момчета, правете, струвайте, ама си пазете кормилата, драги ми господине. Ако, нещо ти отнесе кормилото, ново кормило ще ти поникне, но новото кормило никога не е като старото – и управлението му е друго, а и съвсем друго равновесие трябва да спазваш!

КРАЙ

© Йордан Радичков

Източник: Словото

Набиране: Мирослава Георгиева

Издание: Йордан Радичков. Ние, врачетата. Разкази, „Народна младеж“, С. 1968

Свалено от „Моята библиотека“ [<http://purl.org/NET/mylib/text/11499>]